

A Fővárosi Ítéltábla Gáldi Ügyvédi Iroda (**felperesi képviselő címe** ügyintéző: dr. Gáldi György ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Hevesi Ügyvédi Iroda (**alperesi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Hevesi Kristóf ügyvéd) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. április 10. napján kelt 6.P.24.334/2016/33. számú ítélete ellen az alperes által 34. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

### í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, az alperest terhelő kamatfizetés kezdő időpontját 2012. június 17-ében határozza meg, egyebekben helybenhagyja.

Az alperes köteles megfizetni az államnak - külön felhívásra - az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) Ft fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 47.367.000 Ft-ot és annak 2011. december 24-től a kifizetés napjáig járó törvényes kamatait, valamint 3.558.683 Ft perköltséget. Az ezt meghaladó keresetet elutasította.

Ítéletének az indokolásában rögzítette, hogy az alperes pályázatot nyújtott be az iparosított technológiával épült lakóépületek energiatakarékos felújítására, korszerűsítésére. 2010. november 12-én értesítést kapott, ami szerint a K-36-09-738. számon benyújtott pályázatát befogadták.

Ilyen előzmények után 2011. március 11-én vállalkozási szerződést kötött az alperes a **K.B. Kft.**-vel, amelynek a tárgya az alperesi lakóépület energetikai felújítása volt. A felek rögzítették a szerződésükben, hogy a megrendelő és a támogatást folyósító között támogatási szerződés jön létre az Új Széchenyi Terv Zöld Beruházási Rendszer Klímabarát Otthon Panel Alprogramra benyújtott iparosított technológiával épült lakóépületek energiatakarékos felújítására, korszerűsítésére vonatkozó pályázat alapján. A szerződés 3. pontja szerint a megrendelő köteles a vállalkozói díjat a szerződésben meghatározott 3 napon belül megfizetni. A szerződés 6. pontjában abban állapodtak meg a felek, hogy a kivitelezés vállalkozási átalánydíja bruttó 96.000.000 Ft. A fizetési ütemezés szerint a vállalkozó 8 részszámla és 1 végszámla kiállítására jogosult. A szerződés kitért arra is, hogy amennyiben a vállalkozói díj megfizetéséhez elnyert támogatás a megrendelőnek fel nem róható okból a fizetési határidőre nem biztosítható, úgy az abból finanszírozandó vállalkozói díj a támogatás megérkezésétől számított 3 munkanapon belül esedékes.

2011. április 14-én az alperes arról kapott tájékoztatást, hogy a pályázata szerinti beruházás megvalósításához a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium 51.200.000 Ft-ot biztosít. Az alperes a felújítás költségeinek ezt meghaladó részére bankkölcsönt vett igénybe. Ezt követően a pályázat kezelője megküldte a társasház részére a támogatási szerződés tervezetét. A szerződés szerint a

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium mint támogató 51.200.000 Ft vissza nem térítendő támogatás nyújtását vállalta a szerződésben részletesen meghatározott feltételek szerint. A megküldött szerződésen dátumként 2011. szeptember 22. volt feltüntetve.

2011. decemberére a **K.B.** Kft. a vállalkozási szerződésben foglaltakat teljesítette. Ennek eredményeként 2011. december 19-én az alperes teljesítési igazolást állított ki, amelyben elismerte, hogy a szerződésben foglaltakkal összhangban, megfelelő minőségben teljesített a vállalkozó. A **K.B.** Kft. ugyanezen a napon 49.860.000 forint összegű végszámlát állított ki. A számlán feltüntetett fizetési határidő 2011. december 23. volt.

A **K.B.** Kft. és az **A.P.** Zrt. 2011. december 19-én engedményezési szerződést kötött, amelyben a vállalkozási szerződésből eredő 47.367.000 Ft összegű számla követelését ellenérték fejében a kivitelező az **A.P.** Zrt.-re engedményezte. Az engedményezésről az értesítő levelet az alperes közös képviselője ugyanazon a napon aláírásával igazoltan megkapta.

A 2012. július 17-ei, a **N.** Kft. alperesnek címzett tájékoztatása szerint az alperesi pályázatra vonatkozó támogatói döntés érvényét veszítette, a pályázat végleges elutasításra került. Az elutasítás okaként a Központ 2012. szeptember 5-ei levelében azt jelölte meg, hogy a támogatási szerződés visszaküldésének a végső határideje 2011. november 2. volt, a társasház azonban a szerződést csupán 2012. december 6-án (helyesen 2011. december 6-án) küldte meg.

A pályázatkezelő 2012. szeptember 5-ei tájékoztatása tartalmazza azt is, hogy az alperes által kiválasztott kivitelező nem felel meg a támogatási szerződés követelményeinek és amennyiben az ott írt feltételeket a társasház nem teljesíti, a támogatási szerződést annak V/8. pontja alapján nem írják alá és az nem lép hatályba sem, a támogatói döntés tehát hatályát veszti.

2013. április 8-án közjegyzői okiratba foglalt engedményezési szerződés jött létre az **A.P.** Zrt. és az **pénzüntézet** között. Eszerint az **A.P.** Zrt. az **pénzüntézet**-re engedményezte a társasházzal szemben fennálló 47.367.000 Ft összegű követelést. Ez az engedményezés az **A.P.** Zrt. és az **pénzüntézet** között létrejött 569.000.000 Ft összegű ruhirozó forgóeszközhitel nyújtása tárgyában kötött kölcsönszerződésben vállalt biztosíték volt.

A 2014. március 25-ei az **É.** Kft.-től származó és az engedményesnek írt tájékoztatás szerint 2012. október 1-től a társasház nem rendelkezik két oldalú, aláírt támogatási szerződéssel és nem került sor állami támogatás kifizetésére a társasház részére.

Az **pénzüntézet** 2014. szeptember 16-án kötött engedményezési szerződést a felperessel a társasházzal szemben fennálló követelés engedményezésére. A felperes és az engedményező 2015. szeptember 17-ei - az alperes által 2015. szeptember 30-án átvett - értesítésükben tájékoztatták az alperest az engedményezés tényéről és arról, hogy az értesítés átvételét követően csupán az engedményesnek teljesíthet joghatályosan. Felszólították egyúttal az alperest 47.367.000 Ft tőketartozás és kamatai megfizetésére 8 napos teljesítési határidővel. Ezt követően a felperes újabb felszólítást küldött az alperes részére, aminek azonban az alperes nem tett eleget.

Ilyen előzmények után a felperes keresetében kérte, kötelezze a bíróság az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 47.367.000 Ft-ot és ezen összeg után 2011. december 24-től járó az 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 301/A. § (2) bekezdése szerinti késedelmi kamatot és igényt tartott a perben felmerült költségekre is.

Kereseti kérelme indoklásául arra hivatkozott, hogy az alperessel szerződő **K.B.** Kft. a vállalkozási szerződésben foglaltakat teljesítette, kiállította végszámláját, megjelölve a számla teljesítési határidejeként 2011. december 23-át. Az alperes részéről azonban a teljesítés elmaradt annak ellenére, hogy érdemi kifogást a számlával szemben nem terjesztett elő. A régi Ptk. 402. § (1)

bekezdése szerint az alperes nyilvánvalóan köteles a vállalkozói díj kiegyenlítésére. Utalt a régi Ptk. 329. § (1) bekezdésére is az engedményezést illetően. Kiemelte, hogy a vállalkozási szerződés megkötésére oly módon került sor, hogy a támogatási szerződés még nem jött létre, vagyis kétséges volt, hogy egyáltalán részesül-e az alperes vissza nem térítendő állami támogatásban. Csupán arra az esetre rendelkezett a vállalkozási szerződés 6. pontja az alperes fizetési kötelezettségének határidejét illetően eltérően, hogyha a támogatási szerződés létrejön, de annak folyósítása az alperesnek fel nem róható okból csak késedelmesen történik meg. Ez esetben a felperes vállalkozói díj követelése a támogatási szerződés alapján folyósított összeg beérkezésétől számított 3 munkanapon belül válik esedékessé. Kiemelte azt is, hogy a támogatási szerződés megíúsulása sem változtat azon, hogy az alperes számára történt teljesítés ellenértékét az alperes köteles kiegyenlíteni, ugyanis a vállalkozónak ajándékozási szándéka nem volt az elvégzett munkákat illetően. Másodlagos jogcímenként a jogalap nélküli gazdagodás szabályaira is hivatkozott.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az volt az álláspontja, hogy a vállalkozási szerződés 6. pontja szerint a vállalkozói díj még nem esedékes, miután a támogatás összegének a kifizetése az alperes részére elmaradt. Állította, hogy az engedményezési lánc hiányos, a felperes nem igazolta, hogy az engedményezésről szóló okiratokat megfelelő képviseleti joggal rendelkező személyek írták volna alá. Az alperes nem vállalta 96.000.000 Ft vállalkozói díj megfizetését, mivel ilyen összeg nem állt a rendelkezésére. A szerződés 6. pontja egyértelmű abban a körben, hogy a vállalkozói díj a támogatásból kerül kiegyenlítésre. A támogatás azonban mind a mai napig elmaradt, így a felperes vállalkozói díj követelése sem válhatott esedékessé. Nem bizonyította a felperes, hogy a támogatási szerződés megszűnt, vagy azt, hogy az az alperesnek felróható okból szűnt meg. Kiemelte, hogy a N. Kft.-vel kötött támogatási szerződést, ennek folytán az É. Kft.-nek nincs jogcíme és hatásköre a szerződéssel kapcsolatos nyilatkozatok megtételére.

Az elsőfokú bíróság a keresetet túlnyomórészt alaposnak találta.

Az alperes ellenkérelmére figyelemmel mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy a felperes jogosult-e a perbeli igény érvényesítésére. Kiemelte, hogy az **pénzintézet** és a felperes között létrejött engedményezési szerződés a 2013. évi V. törvény (új Ptk.) hatálybalépését követően született, így arra az új Ptk. 6:193. §-ának a rendelkezései az irányadók. A korábbi engedményezési szerződésekre pedig a régi Ptk. 328. §-ának a szabályait kell alkalmazni. Sem a régi, sem az új Ptk. alakszerűségi követelményt az engedményezést illetően nem támaszt, így az akár szóban is érvényesen létrejöhet. A felperes azonban megfelelő okirattal bizonyította az új Ptk. 6:197. § (1) bekezdése szerinti írásbeli értesítés megtörténtét. A perben rendelkezésre álló okirati bizonyítékok egyértelműen alátámasztották a jogosulti oldalon bekövetkező alanyváltozásokat, ezzel a felperes megfelelően igazolta perbeli legitimációját.

Az alperes nem vitatta a vállalkozó teljesítését, csupán arra hivatkozott, hogy a vállalkozói díj nem vált még esedékessé. A **K.B.** Kft.-vel kötött vállalkozási szerződés 3. pontja egyértelműen megjelöli megrendelői kötelezettségként a vállalkozói díj megfizetését, összhangban a régi Ptk. 402. § (1) bekezdésével. Az alperes által hivatkozott szerződési kikötéseknek a régi Ptk. 207. § (1) bekezdése szerinti értelmezésével csak arra a következtetésre lehet jutni, hogy a vállalkozói díj esedékessé vált. Mindenekelőtt kiemelte az elsőfokú bíróság a régi Ptk. 201. § (1) bekezdését, a szerződés visszterhességével kapcsolatos vélelmet. A szerződésbe foglalt vállalkozói díj esedékességét illetően azt emelte ki az elsőfokú bíróság, hogy a vállalkozási szerződés megkötésekor a támogatási szerződést még nem kötötték meg az alperessel. Ennek megfelelően tehát biztosan nem is számíthatott arra az alperes, hogy elnyeri a vissza nem térítendő állami támogatást. Azt pedig, hogy a fizetési határidőre nem volt biztosítható a vállalkozói díj megfizetéséhez elnyert támogatás, az

alperes terhére róható. Az **É. Kft.** által megküldött iratokból az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a támogatási szerződés azért nem jött létre, mert az alperes az előírt határidőre nem küldte vissza a pályázatkezelőnek a pályázati feltételnek megfelelő módon a támogatási szerződést. Nem támasztották alá a perben beszerzett okirati bizonyítékok azt az alperesi állítást, ami szerint nem volt tudomása a támogatói döntés visszavonásáról. A pályázatkezelő egyértelműen tájékoztatta az alperest a pályázata végleges elutasításáról is.

A vállalkozói díj esedékességét illetően az elsőfokú bíróság a vállalkozási szerződés 6. pontjának a figyelembevételével arra a következtetésre jutott, hogy a fizetési határidő a vállalkozó által kiállított számla szerinti határidőt jelenti, így tehát a díjfizetési kötelezettség mindenképpen esedékessé vált. Mindezek mellett a szerződés nem tartalmaz rendelkezést arra az esetre, hogyha a támogatási szerződés nem jön létre. Ebből viszont az következik, hogy a megrendelő vállalkozói díj fizetési kötelezettségének határidejével kapcsolatos szerződéses megállapodást úgy kell értelmezni, hogy amennyiben a támogatásra az alperes nem jogosult, akkor a vállalkozó által kiállított számla szerinti határidőben kell a számla ellenértékét teljesíteni. Ez a határidő a perbeli esetben 2011. december 23. volt. Az alperes nem bizonyította a perben, hogy a támogatás kifizetésére sor kerülhetne, ennek hiányában pedig az esedékességgel kapcsolatos alperesi védekezés alaptalan.

Az alperes a késedelemre tekintettel köteles kamatot is fizetni, annak mértékét azonban - a keresetben megjelöltekkel szemben - a régi Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

A perköltségről a Pp. 78. §-a alapján döntött.

Az alperes fellebbezésében kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a keresetet utasítsa el és kötelezze a felperest a perköltség viselésére. Másodlagosan indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül és kötelezze az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára.

Fellebbezési kérelme indokolásául mindenekelőtt kiemelte, hogy a perben mindvégig azt vitatta, hogy a felperes által állított engedményezés megtörtént volna, tehát maga az engedményezési szerződés érvényesen létrejött volna. Azzal, hogy a felperes az egyes engedményezésekről való értesítéseket igazolta, nem bizonyította, hogy az egyes engedményezések érvényesen létrejöttek volna.

A 2011. december 19-ei, a **K.B. Kft.** és az **A. Zrt.** között létrejött faktoring szerződést illetően vitatta a szerződést aláírók képviseleti jogát. Nem igazolt a perben, hogy az engedményes az engedményező részére az ellenértéket megfizette volna. Tévesen jelölte meg az elsőfokú bíróság a kamatfizetés kezdő időpontját 2011. december 24-ben, ugyanis a vitatott engedményezési szerződés szerint az engedményező követelésének lejárt, annak esedékessége 2012. június 16. Álláspontja szerint az engedményező képviselőjének az aláírása nem a tényleges képviselőtől származik.

A 2013. április 8-án a közjegyző előtt létrejött engedményezési szerződést illetően kérdésessé tette az **A. Zrt.** részéről eljáró személy képviseleti jogosultságát. Kifogásolta, hogy az **pénzintézet** képviseletében az Igazgatóság járt el, képviseleti jogosultságának megfelelő igazolása nélkül. Kétségesse teszi az igazgatóság képviseleti jogát az a tény is, hogy a felperes által ugyanezen ügylet kapcsán benyújtott hitelszerződést és zálogszerződést az igazgatóság képviseletében egy harmadik személy írta alá.

A 2014. szeptember 16-ai engedményezési szerződésen 5 aláírás szerepel, amelyek azonosíthatatlanok, nem megállapítható, hogy ténylegesen kitől származnak. Az ehhez kapcsolódó okiratokon szereplő aláírások száma is eltér. Nem határozható meg az sem, hogy pontosan minek az engedményezésére került sor, csupán annyi, hogy az **pénzintézet** 104.000.000 Ft-os követelést engedményezett a felperesre. Ez a követelés azonban azonosíthatatlan.

A csatolt okiratokból tehát nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a **K.B. Kft.** követelése ténylegesen engedményezésre került és annak érvényesítésére a felperes megfelelő perbeli

legitimációval rendelkezne. Ebből viszont az következik, hogy az egyes engedményezésről szóló értesítések hatálytalanok.

A Pp. 3. § (3) bekezdését sértette az elsőfokú bíróság eljárása, amikor a 2011-ben kötött vállalkozási szerződés értelmezése körében nem nyújtott kioktatást a bizonyítást illetően. Állította, hogy a becsatolt okirati bizonyítékok nem vehetőek figyelembe. Hivatkozott az alperes fellebbezésében a Pp. 163. § (2) és (3) bekezdésének az előírásaira is. Az volt az álláspontja, hogy az **É.**, illetőleg a **N.F. Kft.** által megküldött okiratokat a bíróság döntése meghozatalakor nem használhatta volna fel, ugyanis ez sérti a Pp. általa idézett 163. §-ának az előírásait.

Mulasztott az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a rendelkezésre álló okiratokat illetően a felperest nem nyilatkoztatta.

Hiányos az ítélet indokolása, mivel konkrétan nem jelöli meg azt az okiratot, amely alapján megállapította a bíróság, hogy a támogatói döntés hatályát veszítette.

Fenntartotta, hogy a felperesnek a perbeli igény érvényesítését illetően nincs perbeli legitimációja.

Állította, hogy a támogatási jogviszony megszűnését a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem lehet megállapítani.

Tévedett az elsőfokú bíróság a vállalkozási szerződés értelmezésében és a vállalkozói díj esedékességét illetően is. A pályázat elfogadásával a felek alappal számítottak a támogatásra. Az utófinanszírozás a kivitelező felelőssége, azon múlik, hogy a kivitelezés műszaki tartalma megfelelő-e. Egyértelmű a vállalkozási szerződésből, hogyha a támogatás meghiúsul, úgy részben ellenérték nélkül végzi a vállalkozó a munkát. Az alperesnek a vállalkozói díj nem állt a rendelkezésére. Ezt támasztja alá a vállalkozási szerződés pénzügyi ütemezése is. Egyértelmű a vállalkozói szerződésből az is, hogy az alperesnek mindössze az ún. önerő állt a rendelkezésére. Az alperes maga tájékoztatta az **pénzintézet**-t 2013. december 7-én arról, hogy a pályázattal kapcsolatos eljárás még folyamatban van. Mindebből levonható az a következtetés, hogy az alperes szerződéskötési szándéka arra irányult, hogy a vállalkozói díj egy részét támogatásból egyenlíti ki.

Az **A. Zrt.**-vel kötött engedményezési szerződésben is egyértelmű, hogy a kivitelező követelésének lejárt, esedékessége 2012. június 16.

Egyebekben pedig az alperes azért nem tudta határidőben visszaküldeni az aláírt támogatási szerződést, mert annak kötelező melléklete a felperes megfelelő gépészeti minősítésének az igazolása, ami viszont nem állt rendelkezésre. A kivitelező megfelelő minősítést nem tudott igazolni. A támogatás kifizetésének az elmaradása a felperesnek felróható okból következett be.

Az alperes Pf. 5. sorszám alatti beadványában arra is hivatkozott, hogy a kivitelezést végző **K.B. Kft.** számlái és a szerződésnek a vállalkozói díjjal kapcsolatos rendelkezései nem egyeznek meg. Utalt arra is, hogy a vállalkozó késedelmesen teljesített, így kötbér is megilleti az alperest. Kiemelte, hogy a vállalkozási szerződés alapján 2.880.000 Ft visszatartására volt jogosult. Nehezményezte, hogy az **A.P. Zrt.**-re történő engedményezésről a társasház nem kapott megfelelő információt. Arra is hivatkozott, hogy a vállalkozó nem teljesített szerződösszerűen, a teljesítése hibás volt. Ezzel okozati összefüggésben állítása szerint 27.000.000 Ft kár érte.

Beadványához számlákat csatolt, továbbá a hibák javítására kötött vállalkozási szerződést és a 2012 októberében **Sz.R.** épületgépész mérnök által készített szakvéleményt, valamint a társasház közgyűléseiről készült jegyzőkönyveket, jelenléti ívvel együtt.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés csupán kis részben alapos.

Mivel az alperes indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését, a másodfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a Pp. 252. § (2) és (3) bekezdéseiben írt

feltételek fennállnak-e.

Az elsőfokú bíróság eljárása mindenben megfelelt az eljárásjogi rendelkezéseknek. A tényállást a per elbírálásához szükséges mértékben feltárta. Ilyen körülmények között az ítélet hatályon kívül helyezésére nem kerülhetett sor.

Az alperes által Pf. 5. sorszám alatti előkészítő irat és az ahhoz csatolt okiratok figyelembevételére a Pp. 235. § (1) bekezdésének a rendelkezése folytán nem volt mód. Az alperes még csak előadást sem tett abban a körben, hogy az új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására azért került sor a fellebbezési eljárásban, mert az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutottak a tudomására az előkészítő iratban foglaltak. Az elsőfokú eljárásban az alperes hibás teljesítésére, késedelmére nem hivatkozott és ezekkel összefüggő kára vonatkozásában sem tett tényelőadást. Ilyen körülmények között a Pf. 5. sorszám alatt csatolt okiratok nem alkalmasak az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatására.

Annyiban helytálló a fellebbezés, hogy az alperes kamatfizetésének kezdő időpontja nem az elsőfokú ítélet szerinti 2011. december 24. A 2013. április 8-ai közjegyzői okiratba foglalt engedményezés szerint az **A.P. Zrt.** az **pénzintézet**-re 47.367.000 Ft az alperesi társasházzal szemben fennálló követelését engedményezte azzal, hogy a követelés 2012. június 16-án esedékes. Ebből a szerződésbeli rendelkezésből az következik, hogy az **pénzintézet** sem engedményezhetett az általa megszerzett követelésnél többet a felperesre, így tehát az alperes kamatfizetési kötelezettségének a kezdő időpontja is 2012. június 17.

Kellő alap nélkül vitatta az alperes fellebbezésében a felperes perbeli legitimációját.

Helytállóan rögzítette az elsőfokú bíróság ítéletében, hogy sem az 1959. évi IV. törvény 328. §-a, sem a 2013. évi V. törvény 6:193. §-a az engedményezési szerződést illetően kötelező alakíságot nem ír elő. Helyes az azzal kapcsolatos következtetése is, hogy ennek folytán az engedményezési szerződés írásban, szóban, sőt ráutaló magatartással is érvényesen létrejöhet. Okszerűen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre is, hogy a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság 12.P.21.623/2016. szám alatti peres iratok közt lévő F/3., F/9. és F/11. alatt csatolt okiratokkal a felperes megfelelően bizonyította az engedményezés megtörténtét, és a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján az is egyértelműen megállapítható volt, hogy az alperessel szembeni, a **K.B. Kft.**-t megillető vállalkozói díj engedményezése történt meg. Az nem is volt vitatott, hogy a 2011. december 19-ei okirat szerint a **K.B. Kft.** 47.367.000 Ft-ot és ennek 2011. december 23-tól járó kamatait engedményezte az **A.P. Zrt.**-re. Az **A.P. Zrt.** és az **pénzintézet** között 2013. április 8-án közjegyzői okiratba foglalt megállapodás külön is nevesíti, hogy az alperesi társasházzal szembeni 47.367. 000 Ft-os követelés engedményezésére került sor a két gazdasági társaság közötti hitelszerződés kapcsán, megjelölve itt azt, hogy a követelés 2012. június 16-án esedékes.

Ezt követően 2014. szeptember 16-ai **pénzintézet** és felperes közötti engedményezés külön nem nevesíti a társasházzal szembeni 47.367.000 Ft-ot. A perbeli követelés engedményezése megtörténtét, kellőképpen bizonyítja a társasház részére 2015. szeptember 7-én írt értesítés. Ezt mindkét szerződő fél aláírta, így ennek a ténynek a további bizonyítása szükségtelen volt.

Ami az egyes engedményezésekkel kapcsolatos fellebbezésbeli hivatkozást illeti, a másodfokú bíróság kiemeli, hogy mind a korábban hatályban volt Ptk., mind a jelenleg hatályos Ptk. szerint az engedményezés abszolút hatályú jogügylet, ami azt jelenti, hogy az mindenivel szemben hatályos, így a kötelezett az engedményezési szerződések érvénytelenségére sikerrel nem hivatkozhat. Engedményezési szerződés esetleges érvénytelensége az engedményezési szerződés alanyainak jogviszonyára hat ki, az érvénytelenség jogkövetkezményeit a közöttük fennálló jogviszonyban kell levonni. Az érvénytelenség az adós fizetési kötelezettségét nem befolyásolja (EBH2003. 868.).

A fent írtakból következik az is, hogy a 2011. december 19-i, 2013. április 8-i és 2013. szeptember

16-i engedményezéseket aláíró személyek képviseleti jogának a hiányával kapcsolatos alperesi hivatkozás sem vehető figyelembe.

Túl azon, hogy ha az aláírók nem rendelkeztek volna képviseleti joggal, az esetben a szerződés nem jött volna létre, így az érvénytelenség szóba sem jöhet.

A perbeli engedményezéseket illetően azonban megállapítható, hogy a 2011. december 19-i szerződést T.A. ügyvezető írta alá, akárcsak az alperessel 2011 márciusában létrejött vállalkozási szerződést. A 2013. április 8-i közjegyzői okiratból megállapítható, hogy az eljáró közjegyző vizsgálta a szerződés megkötésekor az eljáró személyek képviseleti jogát.

A 2014. szeptember 16-i szerződésen szereplő aláírások pedig a szerződés bevezető rendelkezéséből azonosíthatók be.

Mind a jelenleg hatályos Ptk., mind a korábban hatályban volt Ptk. azonban lehetőséget biztosított a kötelezett számára arra, hogy a kötelezett az engedménnyel szemben azokat a kifogásokat érvényesítse és azokat az ellenköveteléseket beszámítsa, amelyek az engedményezővel szemben az értesítéskor már fennállt jogalapon keletkeztek [új Ptk. 6:197. § (2) bekezdés; régi Ptk. 329. §].

Az előzőekben hivatkozott jogszabályi rendelkezésekre tekintettel tehát az alperesnek lehetősége lett volna a perben érvényesíteni a Pf. 5. sorszám alatti beadványában állított hibás teljesítéssel, illetve kártérítéssel kapcsolatos igényét, mint ahogy hivatkozhatott volna arra is, hogy álláspontja szerint a vállalkozási szerződés a feltűnő értékaránytalanság folytán [Ptk. 201. § (2) bekezdés] részben érvénytelen. Ilyen tartalmú hivatkozás azonban csupán a fellebbezésben szerepel.

Alapítván az a fellebbezésbeli hivatkozás, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdésének a megsértésével járt el. Az alperes és a vállalkozó között létrejött vállalkozási szerződés értelmezését illetően az elsőfokú bíróság helytállóan járt el, amikor a régi Ptk. 207. § (1) bekezdésének az alkalmazásával értelmezte a vállalkozási szerződést. Helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperesnek nem róható fel a támogatási szerződés megkötésének az elmaradása. A peres iratok közt 19. sorszám alatt szereplő okirati bizonyítékokból megállapítható, hogy épp az alperes hivatkozott arra, miszerint a támogatási szerződés határidőn túl történő megküldésének oka a "megfelelő kivitelező kiválasztásának az elhúzódása volt." (19. sorszám alatti iratok, 738-as irat). Önmagában az sem képezhetette az akadályát a támogatási szerződés megküldésének, ha esetleg a vállalkozó a megfelelő minősítést nem bocsátotta az alperes rendelkezésére. Ez esetben nyilvánvalóan hiánypótlási eljárás keretében ez pótolható lett volna.

Megalapozatlan az a fellebbezésbeli hivatkozás is, hogy a támogatási szerződés megkötésének nincs jelentősége, mivel az "alaki kérdés - valójában egy sablon, mintaszöveg.". A perbeli pályázat benyújtása idején hatályban volt 292/2009. (XII.19.) Korm. rendeletnek a költségvetésből nyújtott támogatásra vonatkozó általános szabályait tartalmazó 112. §-ából következik, hogy a támogatási szerződéshez a jogszabály írásbeli alakot rendelt. Ebből az következik, hogy ez esetben támogatásra csupán érvényes írásban megkötött szerződés alapján kerülhet sor. Az, hogy az alperesi közös képviselő a társasház által is aláírt támogatási szerződést határidőben nem küldte vissza és ezért a támogatói döntés hatályát veszítette, nem mentesíti az alperest a vállalkozói díj megfizetésével kapcsolatos, a régi Ptk. 402. § (1) bekezdése szerinti kötelezettsége alól.

Téves az alperesnek a támogatási szerződés lehetetlenülésével kapcsolatos álláspontja. Miután a támogatási szerződés megkötésére az írásbeliség hiányában nem került sor, így nem jött létre olyan szerződés, ami lehetetlenülhetett volna. Így az ezzel kapcsolatos fellebbezési hivatkozások sem szolgálhatnak alapul az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatásához.

Megfelelően értékelte az elsőfokú bíróság az É. Kft. által megküldött iratok tartalmát. A perbeli pályázatot illetően akár az É. Kft., akár az N. nyilatkozattételi jogosultsága a peres iratok között 19. sorszám alatt szereplő okiratokból megállapítható.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve [Pp. 253. § (3) bekezdés] megfellebbezett rendelkezését a kamatfizetés kezdő időpontja vonatkozásában részben megváltoztatta, míg egyebekben a per főtárgya tekintetében helybenhagyta [Pp. 253. § (2)].

A felperesnek a fellebbezési eljárásban költsége nem merült fel, ezért arról a másodfokú bíróságnak határoznia sem kellett.

Az alperes az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdése, az 1990. évi XCIII. törvény 74. §-a (3) bekezdése, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles megfizetni az államnak külön felhívásra.

Budapest, 2018. november 16.

Dr. Pestovics Ilona s.k.  
tanácselnök

Takácsné dr. Kükáló Judit s.k.  
előadó bíró

Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül:  
bírósági tisztviselő